

Wellbeing
Sandra Bundur

Sonja Jovanović

Katarina Cvetković

Osveščivanje i minimiziranje ličnih nesvesnih predrasuda ili 'Unconscious Bias'-a

Nesvesne predrasude, poznate i kao implicitne pristrasnosti, su osnovni stavovi i stereotipi koje ljudi nesvesno pripisuju drugoj osobi ili grupi ljudi i koje utiču na to kako oni razumeju i sarađuju sa osobom ili grupom.

Nesvesne predrasude mogu biti bazirane na polu, rasi, seksualnosti, etničkoj pripadnosti, sposobnosti, starosti, nacionalnosti, veroispovesti...

Nesvesna pristrasnost je mnogo rasprostranjenija od svesnih predrasuda i često je nekompatibilna sa nečijim svesnim vrednostima.

Određeni scenariji mogu aktivirati nesvesne stavove i uverenja. Na primer, pristrasnosti mogu biti rasprostranjenije kada radite sa više zadataka u isto vreme (multitasking) ili radite pod vremenskim pritiskom.

Navešćemo samo neke od primera pristrasnosti:

- Pristrasnost afiniteta
- Pristrasnost potvrda
- Pristrasnost percepcije
- Pristrasnost usaglašenosti
- Halo efekat
- Efekat sirene
- Efekat kontrasta
- Rodna pristrasnost
- Pristrasnost godina
- Pristrasnost imena
- Pristrasnost lepote
- Pristrasnost visine

Naravno - ima ih još. Ukoliko želite da saznate više, preporučujemo vam da pogledate sledeće linkove:

[16 Unconscious Bias Examples And How To Avoid Them In The Workplace | Built In](#)

Wellbeing
Sandra Bundur

Sonja Jovanović

Katarina Cvetković

19 Unconscious Bias Examples and How to Prevent Them • Asana

A sada par reči o stereotipima

Razmislite o momcima koje vidite na fotografijama.

Kakva razmišljanja bude?

Možda će za neke biti iznenađenje, ali da pogledamo ko su oni zapravo.

Sa leve strane, uglađeni i naizgled pristojan momak je

"Ted Bundy, serijski ubica, koji je kidnapovao, silovao i ubijao mlade devojkice i devojkice u periodu od 1974 do 1978.

Priznao je 30 zločina, a od toga je 20 potvrđenih."

Postoje sumnje da je svoj prvi zločin izvršio sa samo 14 godina, na devojkicom koja je tada imala 8 godina, međutim ovaj zločin nikada nije priznao.

Na slici sa desne strane, istetovirani mladić, naizgled opasnog izgleda je

John Fetterman, Američki političar iz Pensilvanije. Inače, diplomirao je na Harvardu.

Dakle, Stereotip podrazumeva vid generalizacije i nametanje istih osobina grupi ljudi, te je obično sinonim za stereotip, predubedjenje, generalizovanje nekih osobina i pridodavanje svojevrstnih odlika nekome ili nečemu.

Konačno, kako možemo umanjiti uticaj Unconscious Bias-a?

Ovde za vas imamo dobru vest!

"Jednom kada ste svesni svojih nesvesnih predrasuda, možete preduzeti korake da ublažite njihove efekte.

Preduzimajući mikro-korake kao što je preuređenje šablona za pitanja za intervju ili podsticanje saradnje među timovima - radite na raznovrsnijem i inkluzivnijem okruženju radnog mesta za vas i vaš tim. U kontekstu šire društvene zajednice, kontakt i pomoć ranjivim grupama o kojima smo razgovarali, pozitivno će uticati na vas.

Odakle početi? Vrlo jednostavno - slušajte, pitajte, razgovarajte sa ljudima sa kojima do sada niste komunicirali."

Konačno, pomenućemo još jednu temu koja postaje sve značajnija, a to je bias veštačke inteligencije.

O čemu se zapravo radi, najbolje ćemo razumeti iz primera koji slede.

Wellbeing
Sandra Bundur

Sonja Jovanović

Katarina Cvetković

Robotski usisivači - osim što su zabavna (i korisna) novina, oni su nenamerno pružili odličan primer zašto je različitost u veštačkoj inteligenciji neophodna.

Jedne noći u Južnoj Koreji, gde je uobičajeno spavati na zemlji, robot-usisivač je "pojeo" kosu žene dok je spavala. Robot nije imao zlu nameru; delovalo je onako kako je bilo programirano. Međutim, različite kulture nisu uzete u obzir tokom procesa razvoja proizvoda.

Niko se nije pitao: „Da li svi koji će koristiti ovaj proizvod spavaju na visokom krevetu i šta treba uzeti u obzir za one koji to ne rade?“

Algoritmi za prepoznavanje lica mogu se pohvaliti visokom preciznošću klasifikacije (preko 90%), ali ovi rezultati nisu univerzalni.

Sve veći broj istraživanja otkriva različite stope grešaka u demografskim grupama, sa najslabijom preciznošću koja se dosledno nalazi kod subjekata koji su - POGAĐATE - žene, crne rase i stare između 18 i 30 godina.

Na tabeli možete videti da razlike u preciznosti, u zavisnosti od rase i pola mogu biti čak i do 34%.

Konačno, procenjuje se da će 33 miliona autonomnih vozila biti na putu do 2040. godine, potencijalno eliminišući neke od opasnosti koje predstavljaju greške vozača. Na primer, veštačka inteligencija nije sklona rasejanoj vožnji ili mogućnosti da zaspi za volanom.

Međutim, algoritmi nisu savršeni. Dizajnirali su ih ljudi koji mogu pogrešiti i mogu lako da odražavaju pristrasnost njihovih kreatora.

Algoritmi uče iz primera koji su im dati. Ako im se ne da dovoljno primera različitih populacija, biće teže prepoznati ih u praksi.

Naime, autonomna vozila imaju problem da prepoznaju tamnoputa lica u mraku. U riziku su i osobe sa invaliditetom, jer postoji mogućnost da sistemi nisu trenirani da prepoznaju sve modele invalidskih kolica i skutera za kretanje.